

Opetus ja opetusjärjestelyt

Sisällysluettelo

Opetus ja opetusjärjestelyt

- Opetus

Opetussuunnitelma

- Orimattilan kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma

  - Perusopetuksen opetussuunnitelma

  - OPS

Koulun ulkopuolinen opetus

- Oppiminen koulun ulkopuolella

Koulupäivän rakenne

- Koulupäivän rakenne

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

- Lv. 2025-2026 Minä ja kotikyläni

Uskonnolliset tilaisuudet

- Ohje

- Lv. 2025-2026

- Ohje / tarkennuksia

Yrittäjyyskasvatusohjelma

- Luokka-astesisällöt

- Yrittäjyyskasvatusohjelma

- yrittäjyys

Kulttuurikasvatusohjelma

- Koulun toimintasuunnitelma

- Orimattilan kaupungin kulttuurikasvatusohjelma

- kulttuuri

- Tarkemmat ohjeet ja materiaalia

- Kulttuurikasvatusohjelma

Opetus ja opetusjärjestelyt

Opetus

Opetussuunnitelma

Orimattilan kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma

Perusopetuksen opetussuunnitelma

OPS

Koulun ulkopuolinen opetus

Oppiminen koulun ulkopuolella

Opintoretkiä koulun lähialueille tehdään säännöllisesti. Tutkiva oppiminen ja pienet retket koulun alueen ulkopuolella ovat tärkeä osa eri oppiaineiden opetusta.

Koulu osallistuu aktiivisesti Päijät-Hämeen lasten kulttuurikasvatusohjelman, Efektin kautta erilaisiin lastenkulttuuritilaisuuksiin. Näihin sisältyy käyntejä mm. Sibelius-talossa ja Lahden kaupunginteatterissa.

Orimattilan opetuspalveluiden kulttuurikasvatusohjelman mukaiset retket toteutetaan Orimattilassa.

Uimaopetus tapahtuu Orimattilan kaupungin uimahallissa.

Lukuvuoden aikana tehdään mahdollisuuksien mukaan luokkaretkiä, joiden matkakustannuksiin vanhempainyhdistys on antanut tukea.

Leirikoulusta ja luokkaretkistä aiheutuviin oppilaiden kustannuksiin luokkatoimikunnat voivat kerätä varoja talkoo- ja myyntitoimin opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti.

Koulun ulkopuolella tapahtuvaan oppimiseen kannustetaan. Retkille tehdään turvallisuussuunnitelma.

Koulupäivän lukujärjestystä muutetaan tarvittaessa opetuksen tapahtuessa koulun ulkopuolella lakisääteisen tuntijaon puitteissa.

Koulupäivän rakenne

Koulupäivän rakenne

Koulutyö alkaa joko klo 8.15, klo 9.00 tai 10.00. Luokan tarkka työjärjestys päättymisaikoinen on nähtävillä Wilma -järjestelmässä.

Koulupäivän kesto voidaan teemapäivinä ja -viikkoina muuttaa lakisääteisen tuntijaon puitteissa.

Kouluruokailu on luokittain porrastetusti klo 10.30-11.45 välisenä aikana.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Lv. 2025-2026 Minä ja kotikyläni

Lukuvuoden monialainen oppimiskokonaisuus:

- 1.-6.lk: Minä ja kotikyläni -teemaviikko (vko 38)

Oheen kuvataan luokittaiset aihepiirit.

1.lk-2.lk

- Oma koti -työ (kuvataide & suomen kieli)
- Koulun lähiympäristöön tutustuminen, metsäretki
- Unicef -kävely (koko koulun yhteinen tapahtuma)
- Kodin ja koulun -päivään osallistuminen 19.9.2025
- Match Show ja kyläpäivä 20.9.2025 (vapaaehtoinen)

3.lk

- Kotikunta kartalla (osana Suomi-jaksoa)
- Orimattilan maamerkit
- Suunnistuspäivä Heinämaalla
- Unicef-kävely (koko koulu)
- Kodin ja koulun -päivään osallistuminen 19.9.2025
- Match Show ja kyläpäivä 20.9.2025 (vapaaehtoinen)

4.lk

5.lk

- Kotikyläni historiaa, paikkoja ja ihmisiä
- koulunkäyntiä kotikylällä ennen vanhaan
- Unicef-kävely
- suunnistuspäivä
- kodin ja koulun päivä 19.9
- Kylän talkooprojektiin (Match Show) osallistuminen

6.lk

Uskonnolliset tilaisuudet

Ohje

Opetushallituksen ohje (Dno 3/012/2014) uskonnon ja elämäkatsomustiedon opetuksen sekä uskonnollisten tilaisuuksien järjestämisestä esi- ja perusopetuksessa.

Koulu voi järjestää uskonnollisia tilaisuuksia, kuten jumalanpalveluksia ja uskonnollisia päivänavauksia, tai sisällyttää koulun toimintaan uskonnollisia toimituksia, kuten ruoka rukouksia. Tällaiset tilaisuudet ja toimitukset ovat uskonnon harjoittamista. Perustuslain 11 §:n 2 momentin mukaan kukaan ei ole velvollinen osallistumaan oma tuntonsa vastaisesti uskonnon harjoittamiseen. Tämän perusteella oppilasta ei voida velvoittaa osallistumaan jumalanpalvelukseen, uskonnolliseen päivänavaukseen tai muuhun uskonnolliseen tilaisuuteen tai toimitukseen. Vapaus olla osallistumatta uskonnolliseen tilaisuuteen ja toimitukseen on riippumaton yhdyskunnan jäsenyydestä. Näin ollen myöskään tiettyyn uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvia ei voida velvoittaa osallistumaan asianomaisen uskonnollisen yhdyskunnan uskonnollisiin tilaisuuksiin ja toimituksiin.

Perustuslain 11 §:n 2 momentin tarkoitusena ei ole estää muiden positiivista uskonnon harjoittamista vapautta. Sen tarkoituksena on ensisijaisesti suojata henkilöä oman tuntonsa vastaiselta uskonnon harjoittamiselta.

Oppilaan huoltaja ilmoittaa, osallistuu ko oppilas uskonnollisiin tilaisuuksiin ja toimituksiin vai ei. Ilmoituksen voi tehdä kertaluonteisesti esimerkiksi kouluun ilmoittauduttaessa tai tarvittaessa tapa uskohtaisesti. Ilmoituksen muodon päättää opetuksen järjestäjä. Ilmoituksen jälkeen koulu huolehtii siitä, että oppilaan osallistuminen uskonnolliseen tilaisuuteen tai toimitukseen taikka siihen osallistumatta jättäminen toteutuu huoltajan ilmoituksen mukaisena. Kouluje n on tilaisuuksien aikana mahdollisuuksien mukaan järjestettävä vaihtoehtoja ja mielekkäitä toimintaa (perustuslakivaliokunta 2/2014 vp). Vaihtoehtoisen toiminnan tulee olla, uskonnollista sisältöä lukuun otta matta, luonteeltaan ja tavoitteiltaan mahdollisimman samankaltaista kuin siinä tilaisuudessa, jonka tilalla muuta toimintaa järjestetään. Koulun tulee huolehtia myös siitä, ettei uskonnollisiin tilaisuuksiin osallistumisesta tai osallistumatta jättämisestä aiheudu oppilaille leimautumista tai muita haitallisia seuraamuksia.

Koululla on vastuu oppilaan turvallisuudesta myös silloin, kun oppilas ei osallistu koulun järjestämään uskonnolliseen tilaisuuteen tai toimitukseen. Opetuksen järjestäjällä ja koululla on velvollisuus tiedottaa huoltajille koulun toiminnasta. Koska oppilaalla on huoltajan ilmoituksesta perustuslain 11 §:n 2 momentin nojalla mahdollisuus olla osallistumatta uskonnon harjoittamiseen, tiedotteista on käytävä ilmi koulun järjestämät uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset. Koulun on myös huolehdittava siitä, että tieto koulun uskonnollisista tilaisuuksista ja toimituksista sekä niille vaihtoehtoisesta toiminnasta sekä niiden sisällöstä saavuttaa huoltajat ja oppilaat riittävän ajoissa.

Lv. 2025-2026

PVM	LUOKKA	TILAISUUS	ARVIOITU KESTO	VAIHTOEHTOINEN OHJELMA
25.9.	1-6	Srk:n aamunavaus (tunnustukseton)	n.15min.	Ei tarvetta vaihtoehtoiselle ohjelmalle.
30.10.	1-6	Srk:n aamunavaus (tunnustukseton)	n.15min.	Ei tarvetta vaihtoehtoiselle ohjelmalle.
27.11.	1-6	Srk:n adventtihartaus	n.30min.	Hyvää mieltä yhdessä -kirjasta tarina (s. 116->) ja keskustelua hyveistä, kaveritaidoista, hämmentävistä tilanteista.
19.3.	1-6	Srk:n aamunavaus (tunnustukseton)	n. 15min	Ei tarvetta vaihtoehtoiselle ohjelmalle.
16.4.	1-6	Srk:n pääsiäishartaus	n. 20min.	Katsotaan kevätaiheninen video ja pohditaan kevääseen liittyviä teemoja.
30.5.	1-6	Kevätkirkko	n. 30 min.	Kirjastokäynti teemana kesä

Ohje / tarkennuksia

Uskonnolliset tilaisuudet

Opetushallituksen ohjeiden mukaan kouluissa voidaan järjestää uskonnollisia tilaisuuksia. Näiden tilaisuuksien ajaksi koulu järjestää myös vaihtoehtoisen tilaisuuden oppilaille. Uskonnollista tilaisuuksista tiedotetaan koulun kuukausitiedotteissa. Vaihtoehtoisen ohjelman sisältö tiedotetaan koulun Pedanet-sivuilla (Virenojan koulu, opetus ja opetusjärjestelyt, uskonnolliset tilaisuudet).

Koulujen juhlissa voi olla uskonnollisia elementtejä, mutta ne eivät silti ole uskonnollisia tilaisuuksia. Esimerkiksi suvivirren laulaminen kevätjuhlassa ei tee tilaisuudesta uskonnollista.

Huoltaja voi riippumatta lapsen uskontokunnasta ja lausomusaineesta (ev.lut. uskonto, ortod. uskonto, elämäntutkimustieto, islam jne.) päättää osallistuuiko lapsi uskonnollisiin tilaisuuksiin.

Ilmoittakaa Wilma -viestillä lapsen omalle opettajalle, jos lapsi ei osallistu uskonnollisiin tilaisuuksiin tänä lukuvuonna.

Huoltajina teillä on oikeus päättää osallistumisesta myös tilaisuuskohtaisesti. Voitte siis tehdä erillisen ilmoituksen Wilma -viestillä lapsen omalle opettajalle halutessanne jokaiseen tapahtuman kohdalla erikseen.

Uskonnollisia tilaisuuksia ovat mm.:

- *päivänavaukset (kirkossa ja/tai koululla)*
- *adventtihartaus*
- *pääsiäishartaus*
- *kevätkirkko (kirkossa)*

Vuosittain Suomen Gideonien Orimattilan osasto jakaa Uudet Testamentit 4. luokkalaisten (Gideonit on kristittyjen liikemiesten ja toimihenkilöiden järjestö, joka levittää Raamattuja ympäri maailman, esimerkiksi kouluihin, sairaaloihin ja hotelleihin.).

- *Uusien testamenttien jakaminen - voitte ilmoittaa oppilaan omalle luokanopettajalle, jos ette halua lapsenne olevan läsnä ja kotitilaisuudessa ja saavan Uutta testamenttia. Nämä jakotilaisuudet järjestetään mahdollisuuksien mukaan uskontotuntien aikana.*

Tuomo Karjalainen, rehtori

Yrittäjyyskasvatusohjelma

Luokka-astesisällöt

1. lk

-luokan / koulun järjestäjätoiminta (anna erilaisia vastuullisia tehtäviä luokan / koulun toiminnan edistämiseksi)

-edustajien valinta oppilaskunnan hallitukseen

2. lk

-luokan / koulun järjestäjätoiminta (anna erilaisia vastuullisia tehtäviä luokan / koulun toiminnan edistämiseksi)
-edustajien valinta oppilaskunnan hallitukseen

3. lk

-luokan / koulun järjestäjätoiminta (anna erilaisia vastuullisia tehtäviä luokan / koulun toiminnan edistämiseksi)
-edustajien valinta oppilaskunnan hallitukseen
-Mun elämä, mun vastuu -ohjelman toteuttaminen (sivun reunassa olevan linkin *Yrittäjyyskasvatus alakoulussa* kautta pääsee luokkakohtaisille sivuille näkemään ko. ohjelman)

4. lk

-luokan / koulun järjestäjätoiminta (anna erilaisia vastuullisia tehtäviä luokan / koulun toiminnan edistämiseksi)
-edustajien valinta oppilaskunnan hallitukseen

5. lk

-luokan / koulun järjestäjätoiminta (anna erilaisia vastuullisia tehtäviä luokan / koulun toiminnan edistämiseksi)
-edustajien valinta oppilaskunnan hallitukseen

6. lk

-luokan / koulun järjestäjätoiminta (anna erilaisia vastuullisia tehtäviä luokan / koulun toiminnan edistämiseksi)
-edustajien valinta oppilaskunnan hallitukseen
-Meidän yhteiskuntamme -ohjelman toteuttaminen (sivun reunassa olevan linkin *Yrittäjyyskasvatus alakoulussa* kautta pääsee luokkakohtaisille sivuille näkemään ko. ohjelman)
-Yrityskylä -päivään osallistuminen

Yrittäjyyskasvatusohjelma

Yrittäjyyskasvatusohjelma

[Orimattilan kaupungin koulujen yrittäjyyskasvatusohjelma](#)

Luokkakohtaiset osiot

<https://peda.net/orimattila/peruskoulut/opetussuunnitelma/ops2016/yritt%C3%A4jyyskasvatus/yl/alakoulu>

yrittäjyys

Kulttuurikasvatusohjelma

Koulun toimintasuunnitelma

Orimattilan kaupungin kulttuurikasvatusohjelma

Orimattilan kaupungin perusopetus ja kulttuuripalvelut ovat laatineet yhteistyössä peruskoulujen kulttuurikasvatusohjelman, jonka tavoitteena on, että jokainen koululainen käy vähintään kerran vuodessa kulttuuritilaisuudessa tai tutustuu kulttuurikohteeseen.

Kouluille ohjelma tarjoaa opetussuunnitelmaa toteuttavan kokonaisuuden. Jokainen oppilas saa tasa-arvoisen mahdollisuuden tutustua kulttuurin eri osa-alueisiin. Lisäksi opettajat saavat materiaalia käytettäväksi vierailuun valmistautumisessa, vierailun aikana ja kulttuurikokemuksen käsittelyssä. Kulttuurikasvatusohjelman mukaiset tutustumiskäynnit ovat maksuttomia.

kulttuuri

Tarkemmat ohjeet ja materiaalia

[Kulttuurikasvatusohjelma](#)

Kulttuurikasvatusohjelma

Orimattilan kaupungin perusopetus ja kulttuuripalvelut ovat laatineet yhteistyössä peruskoulujen kulttuurikasvatusohjelman, jonka tavoitteena on, että jokainen koululainen käy vähintään kerran vuodessa kulttuuritilaisuudessa tai tutustuu kulttuurikohteeseen. Koululle ohjelma tarjoaa opetus suunnitelmaa toteuttavan kokonaisuuden. Jokainen oppilas saa tasa-arvoisen mahdollisuuden tutustua kulttuurin eri osa-alueisiin.

1. luokka

Kirjastoautoon tutustuminen. Vierailusta on sovittava kirjaston kanssa vähintään kuukautta aikaisemmin.

2. luokka

Kirjastoon tutustuminen. Opastusmahdollisuudesta on sovittava kirjaston kanssa vähintään kuukautta aikaisemmin.

Sinfonia Lahden konsertti. Lastenkulttuurikeskus Efektin tarjontaa.

3. luokka

Elokuvaviikko. Oppilaat katsovat äidinkielen ja kirjallisuuden tunneilla maksutta elokuvan Elokuvaviikko.fi-sivustolta ja jakavat yhdessä katselukokemuksensa opettajan valitsemalla tavalla esimerkiksi keskustelulla,

arvostelun kirjoittamisella tai muulla tavalla. Lukuvuonna 2025–2026 Elokuvaviikko järjestetään 17.-21.11.

4. luokka

Orimattilan taidemuseoon tutustuminen. Opastusmahdollisuudesta on sovittava museon kanssa vähintään kuukautta aikaisemmin.

5. luokka

Kulttuurikävely. Oppilaat tutustuvat Orimattilaan omana kulttuuriympäristönään. Kohteita voivat olla esimerkiksi julkiset patsaat ja muistomerkit, kirkko ja hautausmaa sekä Tönnön museosilta, Virenojan kivikautinen asuinalue, Orimattilan tai Artjärven kotiseutumuseo.

Kirjavinkkaus. Kirjavinkkaaja on varattavissa kouluille. Vierailusta on sovittava kirjaston kanssa vähintään kuukautta aikaisemmin.

6. luokka

Sinfonia Lahden konsertti. Lastenkulttuurikeskus Efektin tarjontaa.

Kotiseutuhistoriaan tutustuminen. Oppilaat tutustuvat kotiseutuhistoriaan opettajan valitsemaan kohteeseen sijainnin ja resurssien mukaan. Kohteita voivat olla esimerkiksi Porvoonjoki ja Orimattila, Orimattilan syntyhistoria, Erkköjen sukuhistoria Orimattilassa, Kirvun historia (evakot), Kaurismäkien Orimattila, Sibelius ja Artjärvi, Papinaho Orimattilassa, Valtakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisema-alueet Orimattilassa, Suomen viimeinen vesiväritehdas Artjärvellä, Salpausselkä, Orimattilan teollisuuden historia, Emäntäkoulu, Urheilijoiden Orimattila tai Orimattilan arkkitehtuuri.